

2016-imut Aningaasanut Inatsisissamut Siunnersuut (Aningaasaqarnermut Aatsitassaqaqarnermullu Naalakkersuisoq)

Saqqummiussinermut allakkiaq (Aningaasaqarnermut Aatsitassaqaqarnermullu Naalakkersuisoq)

1. Siullermeerneqarnera

2016-imut aningaasanut inatsisissamut siunnersuut Naalakkersuisut sinnerlugit saqqummiuppara.

Aningaasaqarneq tatisimaneqartoq

Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnerat annertuumik qaffakkaluttuinnartumillu tatisimaneqarpoq. Isertitat aningaasartuutillu tungaasigut unammilligassat annertupput. Isertitassat tungaasigut Pituffimmik kiffartuussineq pillugu isumaqatigiissummi pissutsinik suli nalorninarpoq, tamatumalu kinguneraa tassanngaanniit Nunatta Karsiata isertitassai pillugit suli annertuumik nalorninarpoq massa maannakkuugallartoq Pituffimmi isumaqatigiissummik piginnittuugallartup ukiup affaanik isumaqatigiisut sivitsoqqagallaraluaruaa. Taamatuttaarlu aalisarnermut atuuppoq, ukioq manna avaleraasartoorarluni aalisarneq iluatsinngitsoorsimammatt annertussutsillu pisarineqartut 2014-iminngarnit annikinnerujussueneri. Paarlattuanik kingusinnerpaamik raajarniarnermut siunnersuut tunngavigalugu 2016-imi 2015-iminngarnit pisassiissutit annertunerunissaat naatsorsuutigineqassaaq.

Aningaasartuutit tungaasigut unammilligassaq ilisarnarlunnartoq unaavoq, tassalu ukiorpassuarni amerlasuuni amerlasuunik pilersuisuunissatsinni ikiliartuinnarnerput. Unammilligassaq suliarissallugu annertusiartuinnarlunilu ajornarneruleralluttuinnartoq, aaqqissuusseqqinnernik ingerlatsinngikkutta. Unammilligassaq alla tassaavoq, maani Inatsisartuni ataatsimiinnerit tamaasa aalajangiiffigisassatut arlalinnik aningaasartuutaasussanik siunnersuuteqartoqartarnera. Taamatut aalajangiiffigisassatut siunnersuutit ilaat akuersissutigineqartarput. Peqatigisaanilli aningaasartuutitut aningaasaliissutissanik nassaartoqassanani, tamatumalu aningaasaqarnikkut iliuseqarsinnaanerput annikillisittarpaa Nunattalu Karsiata aningaasaataanik tamakkiisumik pingaarnersiuisinnaanissaq ajornarnerulersittarlugulu. Soorunami Naalakkersuisut Inatsisartut aningaasartuutaasinnaasunik siunnersuutinik akuersinnaaneratt ataqqivaat. Kisianni Naalakkersuisutut isumaqarpugut tamatta isumaqatigiisutigisinnaassagipput, Nunatta Karsiata aningaasaataanik pingaarnersiuneq aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarneranut atatillugu pitsaanerpaamik pisartoq, ataatsimut tamanik pingaarnersiuinermik qulakkeerinninniarluni.

Ilanngullugu Naalakkersuisut erseqqissaatigerusuppaat akit aningaasarsiallu atukkatta ineriartornerat. Piffissamut 2009-2016-imut aningaasanut inatsimmi akinik aningaasarsianillu

iluarsiiniarluni aningaasaliissutitut akigititat atorneqarsimasut Naalagaaffimmit akinik aningaasarsianillu iluarsiiniarluni ataatsimoorussamik tapiissutini akigititanik atorneqartunit malunnartumik qaffasinnerusimanerat 2016-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq. Assigiinngissutaat malunnaateqarluartumik piffissami aningaasatigut iliuuseqarsinnaassutsimik annikillisisimavoq.

Taamaattumik ukiuni tulliuuttuni amerlasuuni illuatungeriinniit annertuumik manna tikillugu iliuuserineqartartuniit pisortat ingerlatsivianni sulisunut sulisoqarnikkut isumaqatigiissuteqartarnerni tunuarsimaartoqartariaqarnera pisariaqarpoq. Piviusumik aningaasarsianik qaffaassutigisinnaasatsinni tunngaviususaaq unaavoq, pisortat ingerlatsineranni tunisassiornerup annertusineqarsinnaanera. Annertunerusumik tunisassiorsinnaassuseqarneq suut tamaasa eqqarsaatigalugit aningaasarsiat annikinnerulernerannik kinguneqassaaq.

Aningaasaqarnikkut naalakkersuinermi ingerlatsineq

2016-imut aningaasanut inatsisikkut Naalakkersuisut anguniagaraat, piffissami 2016-2019-imi aningaasartuutit isertitallu oqimaaqatigiissinneqarnissaat. Tamakku kingunerissavaat aningaasanut inatsimmi piffissamut ukiunut sisamanut tamakkiisumut IS-imi inernerit pitsaassuunissat, soorlu aningaasanut inatsimmi suliarineqartut. IS tassaavoq ingerlatsinermut sanaartormullu aningaasartuutit.

2016-imut aningaasanut inatsisissamut siunnersuut manna 2016-imi IS-ikkut 65 mio. kroninik amigartormermik takutitsivoq ukiumilu missingersuusiorfiusumi 2017-imi taamatut annertutigisumik amigartoortoqarluni, ukiunili missingersuusiorfiusuni 2018 aamma 2019-imi sinneqartoortussatut missingersuusiorqarpoq taamaattumik piffissamut aningaasanut inatsiseqarfiusumut tamarmiusumut 2016-2019-imut tamakkiisumik 0,9 mio. kroninik sinneqartoortoqassaaq.

Missingersuutitigut pitsanngoriartoqarneranut pissutaasoq unaavoq, piffissamut aningaasanut inatsiseqarfiusumut 2016-2019-imut aqqissuusseqqinnernik pimoorussinerulernernillu piviusunngortitsinikkut pitsanngoriartitsinissamut missingersuusiorqarnera. Suliniutit tamakku missingersuusiorneqarsimapput konto pingaarnermi 20.11.51-imi Aqqissuusseqqinnerit sunniutaani aamma konto pingaarnermi 20.11.56-imi Missingersuutitik iluarsiinermi, allaffissornermi.

Konto pingaarnermut 20.11.51-imut Aqqissuusseqqinnerit sunniutaannut atuuppoq, 2015-imi aningaasanut inatsimmi konto pingaarnermut aqqissuusseqqinnikkut suliniutit tallimat ilanngunneqarsimasut allanngortinnagit 2016-imut aningaasanut inatsisissamut siunnersuummi ingerlateqqinniarneqarnerat. Aningaasanulli inatsimmi nutaanik aqqissuusseqqinnissanik siunnersuutit marluk ilaatinneqarput utoqqalinersianik aqqissuusseqqinnermik aamma akiliisitseriaatsimik "llanngaassivimmik" isikkulerlugit, tassuuna pisortanut akiitsut annertussusiat annikillisinneqartussaalluni. Suliniutaapput ukiuni tulliuuttuni marlussunni aningaasartuuteqarnerulernermik kinguneqartussat, piffissamili sivisunerusumi pisortat aningaasaqarniarnerannik annertuunik pitsanngoriarnernik kinguneqartitsisussat.

Konto pingaarnermut 20.11.56-imut Missingersuutunik iluarsineq, allaffissornermut, atuuppoq naatsorsuutigineqartoq sipaarniuteqartoqassasoq pimoorussinerulernermit suliniutunik arfineq-pingasunik piviusunngortitsinikkut. Suliniutini taakkunani pingaarnerusutigut ilaapput Namminersorlutik Oqartussani annertunerusumik digitaliseeriisoqarnissaa, tassunga ilanngullugu peqqinnissaqarfimmi digital atorlugu upalungaarsimasussanik pilersaarusiornep eqqunneqarnera aamma video atorlugu attaveqatigiinnermik annertunerusumik atuilerneq.

Aammattaq atuuppoq, konto pingaarnermi 24.13.50-imi Akileraartarnermi akitsuusiisarnermilu isertitaqarnerulernissamut sillimmatini ilanngunneqarsimammata ukiumoortumik 96,5 mio. kroninik isertitassatigut sillimmatit. Sillimmatit piviusunngortinniarneparput ukiakkut ataatsimiinnermi matumani akitsuutissanik katersanik saqqummiussinikkut. Naalackersuisunit maluginiarneqarpoq, akitsuutit nutaat sapinngisamik annikinnerpaamiitinniarneqarnissaat inuuniarnikkullu equngasumik eqquinginnissaat.

Taamaattumik atuuppoq, aningaasanut inatsisissatut siunnersuutikkut matumuuna annertuunik unammilligassaqarnerput aaqqissuusseqqinnernillu, pimoorussinerulernernillu ingerlatsisussaaneput akitsuutinillu katersanik annertuunik akuersissutiginninnissarput, piffissamut ungasinnerusumut isertitatsinnik aningaasartuutitsinnillu oqimaaqatigiissitsiniaannarluta.

Siunissamut aningaasaliinerit aningaasaqarniarnitsinnik ineriartortitsissapput

Naallu tamanut erseqqikkaluartoq, aningaasaqarniarnerput annertuumik qaffakkaluttuinnartumillu tatisimaneqartoq taamaalilluni angisuumik unammilligassanngorluni aningaasanut inatsimmik isertitanik aningaasartuutinillu oqimaaqatigiissitsiviusup akuersissutiginnissaa, aningaasanut inatsit imaaginnangilaq piffissaq qaninnerusoq eqqarsaatigalugu pisariaqartinneqartumik isertitat aningaasartuutillu oqimaaqatigiissinneqarnissaasa qulakkearniarneqarnissaat. Matumani aamma pineqarpoq aningaasaliisarsinnaanissanut inissaqartitsinissaq, piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu innuttaasunut inuussutissarsiortunullu aaqqissuussaanikkut pitsanngoriaatinik pilersitsisinnaasussamik.

Naalackersuisut kissaatigaat mittarfeqarnermi attaveqaasersuutitigut annertuunik aningaasaliisoqarnissaa. Timmisartuussinikkut attaveqaasersuutit nutaangitsuupput nalinginnaasumillu ingerlatsinerup akisuup sananeqarsimanerisalu kinguneraat, innuttaasut amerlanersaasa sumunnarfissaminnut toqqaannartumik timmisartorsinnaannginnerat, akuttunngitsumilli ataasiarluni arlaleriarluniluunniit aqquसारinnilluni mittariaqartarneq pisariaqartittarlugu, apeqqutaatinnagu nunatsinni imaluunniit nunatsinnut nunatsinniilluunniit timmisartornerlutik. Taamatuttaaq maannakkut aaqqissuussimanerup ilusaa takornariaqartitsinerup tamakkiisumik ineriartortinnissaanut nunat allat aningaasaannik pingaarutilittut isaatitsiviusumik inuussutissarsiutaasinnaaneranut iluaqutaanngilaq.

Taamaattumik Naalackersuisunit mittarfiit nutaat Ittoqqortoormiini, Tasiilami aamma Qaqortumi pilersaarusiornissaat sananeqarnissaallu aallartinnissaat kiisalu Nuummi Ilulissanilu mittarfiit tallineqarnissaasa ingerlannissaat pillugit Naalackersuisut Inatsisartunut

aalajangiiffigisassatut siunnersuummik saqqummiussa qarput. Ilanngullugu Naalackersuisunit Kangerlussuarmi mittarfiup pitsanngorsarnissaanut piffissalersornissaanullu aningaasalersueqqinnissamik pisariaqartitsineq isumagisussaavaat. Kangerlussuarmut atuuppoq, ukiut tallimat qullillu aggersut iluanni annertuunik mittarfimmi aningaasalersueqqittoqassasoq, Kangerlussuup Mittarfiata Kalaallit Nunaannut timmisartuussinikkut ilaasunut timmisartuussillunilu nassiussanut pingaernerpaatut isaavittut aalajangiuisimaannarneqarnissaa kissaatigineqassappat. Taamaattumillu mittarfeqarfiit nutaamik aalajaatsumik ilusilersorneqaraluarpata imaluunniit mittarfinnik pioreersunik aaqqissuusseqqinnerugaluarpat tamaat isigalugu milliardinik aningaasaliinerussaaq.

Mittarfinnik tamakkuninnga suliarinninnissaq aningaasaqarnikkut inuiaqatigiillu eqqarsaatigalugit ingerlanneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, Naalackersuisullu mittarfinnut aningaasalersuinissamik periusissiaanni pingaernerpaassasoq.

Illoqarfinni tallimani taaneqareersuni mittarfiliornit talliliinerillu 2 milliard kronit missaanni aningaasartaqassasut ilimagineqarpoq. Taakkununga ataqatigiissinneqassaaq Kangerlussuarmi aningaasalersueqqinnissamik pisariaqartitsineq taamatut annertutigigunartoq. Inaarutaasumik aningaasaliinissamik pisariaqartitsinermi apeqqaapput piviusunik mittarfeqarnikkut aaqiinissat, pingaartumik mittarfittaasa takissussaasigut. Mittarfinnut arlalinnut misissueqqissaarnerit ingerlanneqarsimapput, sulili pissutsit arlallit qulaajarnissaannik suliaqartoqartussaavoq, tassunga ilanngullugit pisariaqartitsinikkut aamma sanaartornermi aningaasartuutitigut. 2016-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi mittarfiliortitsinernut aningaasaliinissanut immikkoortitsisoqarsimangilaq. Taarsiulluguli pineqartunut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimavoq, tassani ilaatigut pineqarlutik misissueqqaarnerit, suliarinneqqaarnerit aamma suliniutit pillugit pilersaarutissatut siunnersuusionerit.

Mittarfiliornissanut talliliinissanullu aalajangiinissamik sulinermut atatillugu pisariaqassaaq piginnittuunermik periutsinut aamma aningaasalersuinissanut periutsinut isummernissat, tassunga ilanngullugu pisariaqartitsineq Namminersorlutik Oqartussat taarsigassarsinissaannut imaluunniit taarsigassarsineq aktieselskabimit isumagineqassanersoq. Tamanna pissaq siunissami ingerlatsinermut aamma akiitsunut aningaasalersuinissamullu periusissiaq eqqarsaatigalugu.

Aappassaaneerneqarnissaata   pingajussaaneerneqarnissaatalu   tungaanut naalackersuinikkut isumaqatiginninniarnissanut qaaqqusineq

Naalackersuisut sinnerlugit partiit tamaasa 2016-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip oqaloqatigiissutiginnissaanut qaaqqunikuuakka. Aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerlugu pingajussaaneerlugulu suliarineqarnissaata tungaanut partiit tamarmik suliap ingerlateqqinneqarnissaanut ilaatinneqarnissaat qilanaaraarput. Naalackersuisut anguniagarivaat sapinngisamik amerlanerpaanik tunuliaquteqarluni aningaasanut inatsisissap attanneqarsinnaasup siumullu sammiveqartup akuerineqarnissaa. Isumaqatiginninniarnerni partiit aggersarneqassapput aalajangiiffigisassatut siunnersuutip aningaasartuuteqarfiussap aningaasalersornissaanut siunnersuuteqaaqqullugit, ataatsimiinnermi matumani Inatsisartunit akuersissutigineqartussatut eqqarsaatigineqartumi.

Peqatigitillugu Naalackersuisunit suliniutiginiarparput aningaasanut inatsimmi maannakkut aningaasaliissutitut sipaarutaasinnaasut pillugit katalogimik suliaqarnissaq, taakku aappassaaneerinninnissap pingajussaaneerinninnissallu tungaanut sulineranni Naalackersuisut ilaatinneqartussat.

Avaleraasartuunut akitsuummiit iluanaarutaasinnaasut annikillisinneqarsinnaanerisa saniatigut, naatsorsuutigineqarsinnaassapput allatigut pitsaasup tungaanut iluarsinerit ilaatigut akileraarutini aamma raajanut akitsuummi isertinneqarsinnaasutut missingiutini. Naalackersuisunit apeqqutit tamakku saqqummiunneqassapput aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip oqaloqatigiissutigineqaqqinnerani, ilaatigut akitsuutit katersat imarisaasa annertussusiisalu iluarsineqarsinnaaneritut ataqatigiissillugit tamakku UKA 2015-imi suliarineqartussat.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalackersuisut 2016-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutaat Inatsisartunut akuersaartumik suliarisassanngortippara.